■ Навука для жыцця

Растлумачыць лёс па пальцах

Ці можна па адбітках вызначыць здольнасці чалавека?

«Куды пайсці вучыцца? Якая прафесія вам падыходзіць? Генетычны тэст раскрые ваш патэнцыял па адбітках пальцаў за 10 хвілін!» — на такую аб'яву мы наткнуліся ў сеціве. І, вядома, зацікавіліся: каму ж не хочацца даведацца пра свае схільнасці? Тым больш праект, паводле апісання на сайце, — навуковы: праграма распрацавана Новасібірскім дзяржаўным тэхнічным універсітэтам, прайшла лабараторныя выпрабаванні і запатэнтавана. Тэсціруюць, зразумела, не бясплатна. Цана пытання — 350 тысяч рублёў (калі прыйдзеце ўтрох, можна сэканоміць: заплаціце 700 тысяч за ўсіх). Але хто яго ведае: мо сапраўды сучасным тэхналогіям дастаткова прааналізаваць узоры на пальцах, каб вызначыць здольнасці чалавека? Мы вырашылі не губляцца ў здагадках, а пайшлі і праверылі на сабе, як працуе тая праграма.

ГЕНІЯЛЬНЫЯ ЗАВІТКІ

Запісацца на генетычны тэст атрымалася хутка. Сярод беларусаў падобныя паслугі пакуль не папулярныя (за тыдзень чалавекі два згаджаюцца прайсці экспертызу), таму чакаць сваёй чаргі не прыйшлося. І ўжо на наступны дзень я ехала ў другі канец горада, каб пачуць пра свой патэнцыял.

Працэдура вельмі простая. Скануюцца ўсе пальцы на левай і правай руках (кладзеш іх на спецыяльны прыбор, чымсьці падобны да камп'ютарнай мышкі), на манітор выводзяцца павялічаныя выявы адбіткаў, і кансультант суадносіць іх з тыпамі ўзораў, што ёсць у базе (дугі, петлі і завіткі). Адзінае, пра што пытаюць, — імя і ўзрост. Потым гэтая інфармацыя дасылаецца на сервер кампаніі, аўтаматычна апрацоўваецца і ўжо праз пару хвілін прыходзіць 15-старонкавая справаздача пра закладзеныя ў табе магчымасці. З хірамантыяй і цыганскай варажбой тэхналогія, як мне патлумачыў **прадстаўнік «Генетык-тэст» у Мінску Юрый ПАНЕЎЧЫК**, не мае нічога агульнага. Гэта навуковае даследаванне, а не прадказанне, атрыманае праз інтуіцыю ці «сувязь з космасам».

Пытаюся: а калі самому ўважліва разглядзець пальцы і вызначыць, петлі там ці завіткі, можа, і без дадатковых прылад атрымаецца зрабіць высновы пра свае здольнасці?

— Наўрад ці. Важныя не толькі ўзоры, але і іх камбінацыі, — тлумачыць Юрый.

Пэўную залежнасць прасачыць усё ж такі можна. Чым больш мудрагелістым малюнак (найвышэйшая ступень складанасці прыпісваецца завіткам), тым большая верагоднасць, што ты звышталенавіты. Мой суразмоўца ўзгадвае, як аднойчы на тэсціраванне бацькі прывялі вундэркінда. Адзінаццацігадовы хлопчык, пакуль яго равеснікі вучыліся ў 4 класе, паспяхова засвойваў праграму для дзевяцікласнікаў. Пра талент дзіцяці бацькі адразу не прызналіся (раптам, пачуўшы гэта, кансультант падробіць вынікі?), але ўжо на сканаванні адбіткаў усё стала зразумела: у малога адны завіткі! Цікава, што ў хлопца аказаліся неверагодныя здольнасці не толькі да навукі (у вундэркіндаў звычайна ж так бывае), але і да спорту. Потым выявілася, што школьнік насамрэч займаецца плаваннем і на спаборніцтвах заўсёды сярод першых.

На тэст звычайна прыводзяць дзяцей: бацькі хочуць даведацца, у якія секцыя — спартыўныя, творчыя — лепш аддаць сыноў і дачок. Бывае, завітваюць і 40-гадовыя асобы, незадаволеныя сваім цяперашнім месцам працы. Апошнім часам экспертызай сталі цікавіцца абітурыенты і выпускнікі ВНУ.

— Нядаўна дзяўчына прыходзіла, улетку заканчвае эканамічны факультэт, — распавядае Юрый. — Бацька кліча працаваць на сваю фірму (спецыяльнасць «эканоміка», дарэчы, таксама хутчэй яго выбар, чым дачкі), а ў яе душа да гэтага не ляжыць. Хоча быць цырульніцай. Вось і вырашыла праверыць, да чаго ад прыроды ў яе схільнасцяў больш...

ТЛУСТАЕ І АЛКАГОЛЬ ГЕНЕТЫКА ЗАБАРАНЯЕ

Пра што ж нарэшце могуць расказаць адбіткі пальцаў? Гартаю справаздачу. Распрацоўка новасібірскіх навукоўцаў паказвае, які тып адукацыі (гуманітарны, прыродазнаўчы, тэхнічны, матэматычны, лінгвістычны ці сацыяльна-эканамічны) і напрамак прафесійнай дзейнасці (камунікацыі, аналітыка і практыка) вам больш падыходзіць, ці ёсць здольнасці да спорту і творчасці. А вось цікавы пункт — мадэль самарэалізацыі. Мяркуючы па маіх пальцах, начальнікам мне не быць: кіраўнічы тып паводзін уласцівы толькі на 10 працэнтаў.

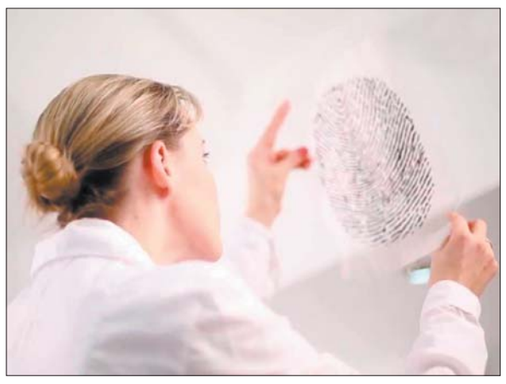

— Навошта так катэгарычна? Калі захочаце, будзеце начальнікам. Толькі для гэта прыйдзецца прыкласці больш намаганняў, — запэўніваюць мяне. Ну, гэта і без тэста зразумела.

Чытаю далей. Наступны блок інфармацыі тычыцца здароўя. Тут прапісаны фактары рызыкі. Праграма рэкамендуе мне больш уважліва сачыць за органамі стрававання (бывайце, блінцы з 25-працэнтнай смятанкай!) і печанню з ныркамі (белае паўсалодкае, прабач, генетыка супраць нашага сяброўства). Тым больш прырода, згодна з вынікамі тэста, яшчэ і схільнасцю да паўнаты мяне ўзнагародзіла (трэба гэта бабулі расказаць — от радасці будзе!). Наколькі звесткі адпавядаюць рэальнасці, сказаць складана: па ўрачах, тым больш вузкіх спецыялістах, хаджу рэдка.

Што там яшчэ засталося? Ага, фізічныя магчымасці арганізма. Праграма вызначае, наколькі ў вас развіта хуткасць, выносліваcць і каардынацыя, да якіх відаў спорту ёсць схільнасць. Спартыўныя здольнасці, дарэчы, сапраўды значна залежаць ад генетычнага кода. Ёсць нават аналіз (у Беларусі таксама праводзіцца), што распазнае ў чалавеку спрынтара ці стаера. Не па адбітках, праўда.

Па водгуках, вынікі тэста па ўзоры на пальцах маюць рацыю ў 90 працэнтах выпадкаў. У мяне, калі шчыра, таксама аказалася шмат супадзенняў. Навука? Ці проста звычайная здольнасць розуму шукаць прычынна-выніковыя сувязі нават там, дзе іх няма? У любым выпадку (гэта адзначаюць і стваральнікі праграмы) генетыка не адзінае, што вызначае натуру чалавека. Нельга недаацэньваць ролю асяроддзя, выхавання і сілы волі. Калі не працаваць над сабой, любыя здольнасці так і застануцца патэнцыйнымі.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ

УЗОРЫ ДНК

Як тлумачаць новасібірскія даследчыкі, адбіткі пальцаў фарміруюцца на 13-м тыдні адначасова з нервовай сістэмай з адных і тых жа зародкавых лісткоў. Таму з'яўляюцца генетычнымі маркерамі і звязаны з фізічнымі і псіхалагічнымі прыкметамі. **Намеснік дырэктара па навукова-інавацыйнай працы Інстытута генетыкі і цыталогіі НАН Беларусі, кандыдат біялагічных навук Алена ГУЗЕНКА** пацвердзіла, што падобныя тэсты цалкам навуковыя:

— Існуе асобная навука — дэрматагліфіка, якая аналізуе папілярныя лініі далоні. У Беларусі гэтымі даследаваннямі таксама займаюцца. Як генетыка праяўляецца ў адбітках? Узоры на пальцах з'яўляюцца ў выніку біяхімічных працэсаў у арганізме, а ўся біяхімія завязана на ДНК. Увогуле, цяпер распаўсюджана праводзіць ДНК-тэст, каб вызначыць схільнасці чалавека. Напрыклад, аналіз сліны паказвае здольнасць асобы да спорту, верагоднасць сардэчна-сасудзістых захворванняў. Аднак гэта толькі магчымыя характарыстыкі, якія не абавязкова праявяцца.

«Цякла тут з лесу невялічка
Травой заросшая крынічка».
Якуб КОЛАС.

Крынічка

Вядучая рубрыкі Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

ЯК ПАСЫНКАВАЦЬ ПАМІДОРЫ?

Усе ведаюць, што многія таматы валодаюць асаблівасцю даволі моцна галінавацца. Практычна з кожнай пупышкі, якая знаходзіцца ў пазусе ліста на галоўным сцябле расліны, затым вырастае бакавы парастак-пасынак. Выдаленне менавіта такіх парасткаў і называюць пасынкаваннем.

ДЛЯ ЧАГО ГЭТА ТРЭБА?

Калі вы не будзеце пасынкаваць свае памідоры, то на іх будзе вельмі шмат парасткаў са мноствам кветкавых гронак. Вядома, пры гэтым і пладоў завязваецца досыць шмат, але вось выспяваюць яны далёка не ўсе — з-за кароткага перыяду вегетацыі. Так што ў гэтым выпадку ўраджай большым не будзе. Сам працэс пасынкавання робіць значна лепшым прыток шматлікіх пажыўных рэчываў да пладоў і да лісця, значна паскарае паспяванне пладоў і павялічвае іх памер.

ФАРМІРОЎКА

На вуліцы звычайна высаджваюць таматы нізкарослых сартоў, якія фарміруюцца толькі ў адзін ствол. Пасынкі варта выдаляць кожны тыдзень (пакуль па даўжыні яны яшчэ не сталі больш за 3-4 сантыметры), але пры гэтым варта пакідаць 4-5 гронак. На нармальна развітай расліне, якая расце ў адкрытым грунце, менавіта такой колькасці будзе цалкам дастаткова. Калі мы праводзім фарміроўку ў адно сцябло, даглядаць расліну нашмат лягчэй і не прыйдзецца думаць, што зламаць, а што варта абавязкова пакінуць.

ПРЫШЧЫПКА

Калі гатунак у вас высакарослы, то тут адным пасынкаваннем не абысціся, трэба таксама правесці і прышчыпванне. Гэта значыць выдаліць у такіх сартоў пункт росту, які знаходзіцца на пакінутых парастках. Такую прышчыпку трэба праводзіць тыдні за 2 ці 3 да заканчэння вырошчвання культуры. У адзін час з правядзеннем прышчыпвання таксама трэба выдаліць яшчэ і суквецці, якія знаходзяцца ў працэсе бутанізацыі ці толькі пасля цвіцення, бо з такіх бутонаў, мноства кветак і нават з дробненькіх завязяў плады ўжо не паспеюць вырасці.

ДАЛОЎ ЛІШНЯЕ ЛІСЦЕ!

Не трэба забывацца выдаляць у расліны і ўсе старыя лісточкі, якія ўжо пажоўклі або пачынаюць жоўкнуць знізу. Такія «галаногія» кусцікі таматаў будуць лепш «дыхаць паветрам» і менш хварэць, а галоўнае — ураджайнасць у такіх «галякоў» нашмат большая. Старыя лісты трэба пачаць выдаляць, калі на першай гронцы заружавее плод. Калі ж пачнуць спець плады ўжо на другой, усе лісточкі да першай гронкі ўжо павінны быць абарваны цалкам.

Дарэчы, адна з такіх асноўных прычын, якая прыводзіць да дрэннай завязі помідораў на першых гронках куста, нават пры добрым цвіценні і сілкаванні ўсёй расліны, гэта звычайна недахоп святла, які і выклікае з'яўленне вялікай колькасці непатрэбнага лісця на расліне.

УСЁ ЗАЛЕЖЫЦЬ АД СОРТУ!

Зараз прадаюць сарты, якія не пасынкуюцца. Такія гатункі кусцяцца дрэнна і даюць зусім мала бакавых парасткаў. З імі і клопатаў нашмат менш. Але ж каб атрымаць ураджай крыху раней, усё лішняе ўсё ж варта выдаліць у канцы чэрвеня.

Часта ў літаратуры можна прачытаць, што пры пасынкаванні варта пакідаць невялікі пянёчак 0,5-1 см, каб новы пасынак на гэтым месцы адрасці ўжо не змог. Усё ж лепш гэтага не рабіць, па-першае, таму, што сам працэс пасынкавання моцна замарудзіцца, а па-другое — з'яўленне новых пасынкаў на гэтым жа месцы з'ява досыць рэдкая. Часцей пасынкі ўтвараюцца зусім у іншых месцах.

Пасынкаваць памідоры за сезон звычайна трэба разы два ці тры.

✓ Памятайце, што ў адкрытым грунце, калі прайшоў добры дождж або пасля багатага паліву, заўсёды трэба рыхліць міжраддзі і акучваць самі расліны. Пры гэтым тэмпература глебы вельмі сур'ёзна павышаецца, а гэта таксама паскарае паспяванне пладоў.

✓ Калі ж тэмпература ў пачатку жніўня на працягу 3-х сутак начамі паніжаецца, варта зняць (абавязкова!) усе зялёныя, бурыя і ружовыя плады і пакласці іх на даспяванне ў цёплае памяшканне.

ДВУХГАДОВЫЯ КВЕТКІ

Высадка двухгадовых квітнеючых раслін — выдатны спосаб узбагаціць і разнастаіць клумбу новымі фарбамі. Жыццёвы цыкл двухгодак дзеліцца на дзве вегетатыўныя стадыі: на працягу першага сезона расліна не цвіце, а толькі выпускае лісце, часта ўтвараецца небуйная разетка, а да зыходу наступнай вясны на ўчастку з'яўляюцца чаканыя кветкі.

Цвіценне — самая маляўнічая фаза развіцця двухгадовых кветак, якая завяршаецца ўтварэннем насення і наступнай гібеллю расліны. Раннія прадстаўнікі кветкавай флоры пачынаюць выпускаць бутоны вясной. Да такой групы адносяцца незабудкі, віёлы, стакроткі, жаўтушнік і прымулы. Ружовая мальва, барадатыя гваздзікі або наперстаўка ўмоўна адносяцца да класа культур, якія цвітуць позна, паколькі расцвітаюць толькі з прыходам лета. Няхітрыя веды аб тэрмінах цвіцення дапамогуць стварыць кветнік, які радуе сакавітымі фарбамі аж да восені.

Часта двухгадовыя кветкі высаджваюць на пустыя ўчасткі паміж дрэвамі і кустамі, спалучаюць з насаджэннямі агародніны і травой. Дзякуючы прыгажосці, непераборлівасці і здольнасці да самасеву, двухгодкі карыстаюцца вялікай папулярнасцю. Высаджваюць іх з мая па жнівень непасрэдна ў грунт або цяпліцу. Тыя віды, якія цвітуць рана, мэтазгодна перасаджваць у жніўні на новае пастаяннае месца. Двухгодкі, бутоны якіх распускаюцца летам, лепш размяшчаць на сталае месца ў клумбы толькі з надыходам вясны. Ва ўмовах суровага клімату на зіму ўчасткі з раслінамі варта замульчываць слоем саломы.

Для высадкі двухгадовых кветак неабходна ўзбагачаная ўгнаеннем глеба з добрай водапранікальнасцю, паколькі яны маюць патрэбу ў рэгулярным арашэнні і дастатковай асветленасці. Паліў і ўгнаенне якасным кампостам у сумесі з комплексным мінеральным саставам — немалаважныя складнікі правільнага догляду гэтых раслін. Пры існуючай верагоднасці запозненых маразоў насенне запланаваных да вырошчвання кветак варта высеяць у гаршкі і вырошчваць у цёплым памяшканні да наступлення тэрміну перасадкі. Так насенне прарасце хутчэй, а гатовая расада будзе мацнейшая.

У спецыяльных гадавальніках або садовай розніцы без цяжкасці можна знайсці ўжо прарошчаныя двухгадовыя кветкі і нават гатовую расаду ў кантэйнерах або вазонах. Праз нядоўгі час з моманту высадкі такія саджанцы пачнуць цвісці.

Для размнажэння двухгадовых кветак таксама можна выкарыстоўваць насенне, атрыманае з мінулых насаджэнняў. Большасць раслін могуць аднаўляцца самасевам, і для атрымання сеянцаў трэба толькі пакінуць частку суквецццяў на градцы і дачакацца поўнага паспявання насення.

ПАМЯТКА САДАВОДА

Маліна

• Не развязвайце маліну, пакуль не праведзяце апрацоўку.

• Начаранкуйце буйнаплодную і жоўтую. Змясціце ў вільготны мох на тыдзень у адрыну ці на 1–3 дні на веранду, потым пасадзіце ў парнічок пад плёнку.

• Першая апрацоўка — апырсканне бардоскай вадкасцю. Другая праз тыдзень — 3 жмені мачавіны на вядро вады з палівачкі.

• Ад малінавага жука і даўганосіка па бутонах — актэлік, фуфанон, карбафос. Памятайце: пры 13 градусах ён ужо выйшаў на паляванне. Паспрабуйце пару разоў апырскаць у канцы мая да бутонаў, каб парасткі не загіналіся.

• Народны сродак ад даўганосіка: 1 сталовая лыжка гарчыцы на 1 літр цёплай вады па бутонах, адвар палыну горкага. Раскладзіце палын пад малінай і па клубніцах.

• Паліваць, паліваць і яшчэ раз паліваць.

• Праполоць, абрэзаць, прыхіліць.

Азбука народнай культуры

ад Янкі Крука і Аксаны Катовіч

ВЯРОЎКА. Гэта звычайная ў паўсядзённым жыцці рэч у традыцыйнай культуры беларусаў набыла рытуальныя функцыі.

◈ Вяроўку ніколі не перадавалі з рук у рукі і не бралі «голымі» рукамі. Неабходна было сказаць, дзе ляжыць ці вісіць вяроўка або пакласці яе на зямлю, каб той, каму яна была патрэбна, узяў яе сам.

◈ Каб жывёла, якую куплялі, прыжылася ў гаспадарцы, а таксама каб «прывесці» ў сваю гаспадарку поспех і дабрабыт, пакупнік імкнуўся атрымаць тую вяроўку, на якой прывялі жывёлу на продаж.

◈ Калі гаспадар адмаўляўся прадаць, напрыклад, і карову, і вяроўку, тады рэзалі на дзве часткі: адну пакідалі сабе, другую аддавалі пакупніку.

◈ Каб у цяжарнай жанчыны не было выкідышу, ложак, на якім яна спала, абвязвалі вяроўкай.

◈ На Каляды вяроўкай звязвалі ножкі стала, каб летам скаціна вярталася дадому і не згубілася ў лесе, а ў коле, складзеным з вяроўкі, кармілі курэй, каб тыя не хадзілі па чужых падворках.

◈ На Масленіцу вяроўкамі перавязвалі пладовыя дрэвы, каб па восені сабраць добры ўраджай груш, сліў і яблыкаў.

◈ Вяроўку часта выкарыстоўвалі ў народнай магіі, часцей за ўсё на ёй завязвалі вузельчыкі і «адсылалі» на іх чужыя хваробы. «Замоўленую» вяроўку неслі ў лясны гушчар ці спальвалі на скрыжаванні дарог.

◈ Каб валасы ў дзяўчат лепей раслі, трэба было напярэдадні Раства пакласці вяроўку на падушку: «каб каса была даўжэйшай за вяроўку».

◈ Асаблівыя адносіны былі да вяроўкі, на якой апускалі труну з нябожчыкам у магілу. Такую вяроўку выключалі з гаспадарчай дзейнасці на наступныя 40 дзён: яе хавалі, каб ніхто з дамачадцаў не мог ёй скарыстацца.

◈ На працэс вырабу вяровак накладвалася шмат забарон. Напрыклад, нельга было віць вяроўкі ў святочныя дні, асабліва на Каляды; забаранялася рабіць гэта цяжарнай жанчыне, каб дзіця пры родах не было апавіта пупавінай.

Даты Падзеі Людзі

3 ЧЭРВЕНЯ

1785 год — дзень нараджэння парашута — Францыса Бланшар прадэманстраваў сканструяванае ім прыстасаванне. Першы эскіз парашута намаляваў яшчэ Леанарда да Вінчы ў 1483 годзе. Парашут Леанарда быў падобны на сучасны, аднак адсутнасць практычнай патрэбы ў яго выкарыстанні служыла перашкодай для вырабу падобных прыстасаванняў. Толькі развіццё паветраплавання ў XVIII стагоддзі заахвоцілі вынаходнікаў ушчыльную заняцца стварэннем апарата для спуску чалавека з вялікай вышыні. Упершыню пабудаваў і выпрабаваў такую прыладу французскі фізік Ленарман, які і даў яму назву — «парашут» (ад грэчаскага «пара» — супраць і французскага «шутэ» — падзенне). Ён меў конусападобную форму, быў пашыты з палатна і для памяншэння паветрапранікальнасці абклеены знутры паперай. Некалькі дзясяткаў тонкіх строп сыходзіліся да сядзення, сплеценага з вярбовых прутоў. Аднак ніхто з паветраплавальнікаў так і не скарыстаўся вынаходкай, хоць паспяховыя доследы з жывёламі, якіх вынаходнік скідаў на сваім парашуце з балкона абсерваторыі ў Манпелье з вышыні 26 метраў, даказалі яго надзейнасць. Нарэшце, 3 чэрвеня 1785 года французскі паветраплавальнік Францыса Бланшар прадэманстраваў у Лондане сканструяваны ім парашут для скачкоў з паветранага шара. Сам Бланшар апрабаваць сваю вынаходку не адважыўся і з вышыні 300 м скінуў на парашуце сабаку. Жывёла прызямлілася ўдала. Праз год у Гамбургу Бланшар правёў чарговы эксперымент. На гэты раз з неба на зямлю спусціўся баран. Першым смельчаком, які з парашутам скокнуў з паветранага шара, стаў французскі аэранаўт Андрэ-Жак Гарнер. Здарылася гэта 22 кастрычніка 1797 года. Яго скачок з вышыні 400 метраў над парыжскім паркам Мансо стаў першым у Еўропе.

1935 год — 80 гадоў таму нарадзіўся (вёска Мачулішча Крупскага раёна) Васіль Васільевіч Зуёнак, беларускі паэт, перакладчык. Скончыў аддзяленне журналістыкі філалагічнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта (1959). Працаваў у рэдакцыях газет «Рабочае юнацтва», «Піянер Беларусі». У 1966-1972 гадах з'яўляўся намеснікам, у 1978-1982-м — галоўным рэдактарам літаратурнага часопіса «Маладосць», у 1972-1978 гадах — галоўным рэдактарам дзіцячага часопіса «Бярозка», у 1982—1989 гадах — сакратар, у 1990-1998-м — старшыня Саюза пісьменнікаў Беларусі. Выдаў зборнікі «Крутаяр», «Сяліба», «Маўчанне травы», «Пісьмы з Таго свету» і інш. Аўтар цыкла паэм пра жыццё роднага краю і гістарычны лёс народа. Піша нарысы, літаратурна-крытычныя артыкулы і творы для дзяцей. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Купалы (1982).

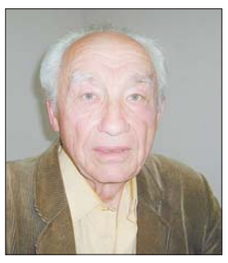

1938 год — нарадзіўся Мікалай Мікалаевіч Бамбалаў, беларускі вучоны ў галіне біягеахіміі. Член-карэспандэнт (1989), акадэмік НАН Беларусі (1994), доктар сельскагаспадарчых навук (1985). У 1962—1976 гадах — малодшы навуковы супрацоўнік, старшы інжынер, аспірант, старшы навуковы супрацоўнік, загадчык лабараторыі Інстытута торфу, з 1976-га — загадчык лабараторыі Інстытута праблем выкарыстання прыродных рэсурсаў і экалогіі НАН Беларусі (да 1990-га Інстытут торфу АН БССР). Асноўныя працы прысвечаны вывучэнню мінералізацыі арганічнага рэчыва ў глебах і балотах. Аўтар больш за 150 навуковых прац і 14 вынаходак.

Было сказана

Якуб КОЛАС, народны паэт Беларусі:

«Жыццё і падзеі, і людзі ў ім праходзяць, нібы тыя рачныя хвалі».

СЁННЯ

Месяц

Поўня 2 чэрвеня.

Месяц у сузор'і Стральца.

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	4.43	21.33	16.50
Віцебск	4.25	21.30	17.05
Магілёў	4.33	21.23	16.50
Гомель	4.39	21.11	16.32
Гродна	5.00	21.47	16.47
Брэст	5.10	21.38	16.28

Імяніны

Пр. *Алены, Канстанціна, Міхаіла, Фёдара.*

К. *Тамары, Анатоля, Мацея.*

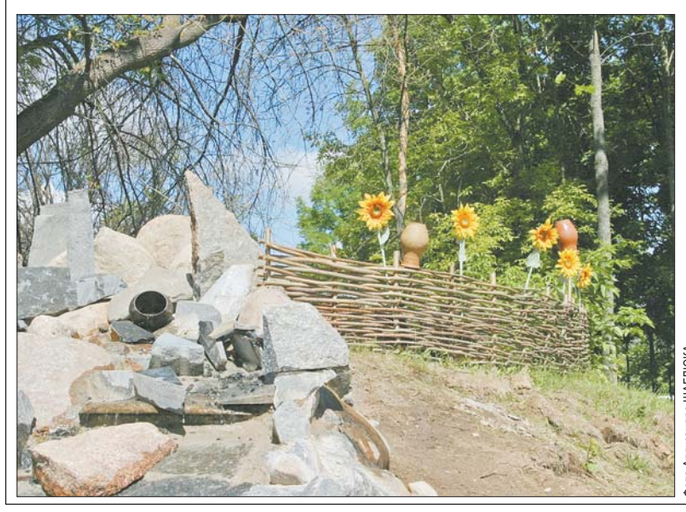

Фота Аляксандра ШАБЛЮКА.

ЗАЎТРА

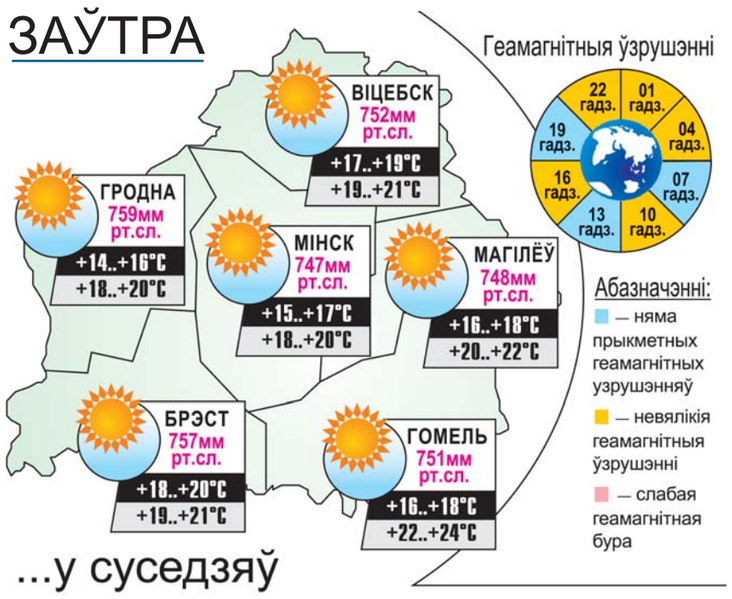

...у суседзяў

ВАРШАВА +19..+21°С	КІЕЎ +26..+28°С	РЫГА +16..+18°С
ВІЛЬНЮС +16..+18°С	МАСКВА +18..+20°С	С.-ПЕЦЯРБУРГ +14..+16°С

УСМІХНЕМСЯ

— Прывітанне, чым займаешся?
— Працую ў Акадэміі навук.
— А больш дакладна?
— У Інстытуце генетыкі.
— А яшчэ дакладней?
— У групе падрыхтоўкі матэрыялаў для эксперыментаў.
— Ну, а канкрэтна?
— Мошак для аналізаў лаўлю.

Мой узровень валодання англійскай: narmalna.

Дзяўчына з маленькімі грудзьмі выгадна адрознівалася ад сваіх сябровак з вялікімі тым, што магла бясплатна вынесці з супермаркета то два апельсіны, то два яблыкі.

caricatura.ru

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫЛА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 284 44 04, 287 17 21, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31, па Мінскай вобл.: (017) 292 21 03; бухгалтэрыі: 287 18 81.

http://www.zviazda.by; e-mail: info@zvyazda.minsk.by, (для зваротаў): zvarot@zvyazda.minsk.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 20.117. Індэкс 63850. Зак. № 2137.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30 2 чэрвеня 2015 года.